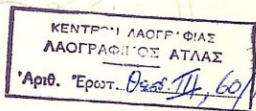

60
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

4.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-201 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Ομόλιον.....
(παλαιότερον ὄνομα : Παλαδοχώρι), Ἐπαρχίας Παρίσης,
Νομοῦ .. Παρίσης

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Πανα-
γιώτης Ζάχος ἐπάγγελμα Διδάσκων.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ομόλιον Παρίσης.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... 6

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Αθανάσιος Βιτωλιάκης
Ζωὸς Χρήστου

ἡλικία ... 60 .. γραμματικαὶ γνώσεις Δευτέρα Γερμαν-
ξίου Γυμνασίον τόπος καταγωγῆς Ομόλιον...

β) Μηχανικὸν Πίστερ τοῦ Αθανάσιου ἡλικία 41
Παραμ. γυν. ἐκ. Αθανάσιου Δήμος Ζωὸς
Ζωὸς Παναγιώτης Ομόλιον.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ σποράν προωρίζοντο ἀχ. αὶ β'!
Περιοχαὶ ἐκ. αὐ. Δ' διὰ βοσκῆν

Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; χωρισταί

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητα· δ) εἰς μονὰς κλπ. ἐκ. αὐ.
χωριεῖς, 2 εἰς ἡ. 2 ε. 2 δ. 1909

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ο.χ.ι. δ. ἐκ. ἐμ. 2 ε. 2 δ. 2 κ. 2 μ. 2 ν. 2 ο.
χ. α. ν. 1. 2 ε. 1. 2 δ. 2 κ. 2 μ. 2 ν. 2 ο.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *εἰς ἀμφότερα, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *οὐκ ἀσχολοῦνται.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μέ ολόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *μέ ολόκληρον τήν οἰκογένειάν των.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) *μισακάτορες* Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα) ; *εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέρια, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εις χρήμα ἢ εις εἶδος ; *εἰς εἶδος. ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀπὸ ἀρενῶν, περικοχῶν, ἀνέργων καὶ φουρνιχῶν, ἀνεύροχων.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *ναί. ἀπὸ ἀρενῶν.*

6) α) Οἱ νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἀπὸ ἀρενῶν, ἀπὸ ἀνέργων, ἀπὸ φουρνιχῶν.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. *ἀχι...* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ὄχι.*

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ; . . .

Αὐτὸν ἀπερίττωκα ἐν ἁγίοις, καὶ ἐν ὁσίοις, καὶ ἐν
τοῖς ἑλισσείοις, καὶ ἐν τοῖς ὁροσχηματισμοῖς, ἐν τοῖς ἁγίοις
οἰκείοις. Πνεύματι ὁδοῦ καὶ...

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; . απερ. 26. 1950

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *20. 4. 1925. σιδηροῦν ἄροτρον*
ἄρ. 20. 1929, καὶ 2. μηχαναὶ 2. 4. 1925.....

[illegible]

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. *Διὰ τὸ ἀναμείξον χυμῶν*

1. χερσὶν 4. φάβρι 7. ὑδμερῶν 10.....
2. βάλυ 5. φερὸ 8.....
3. σελάρ 6. ἔχι 9.....

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει ;) .. 1932

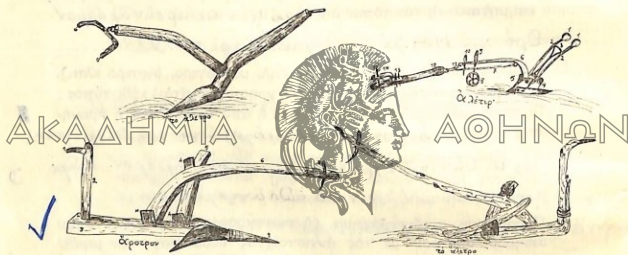
3) Μηχανή θέρεισμοῦ ... 1.9.2.5

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1925.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .1.9.43.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .ω.τ. .1.ε.1.ω).....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

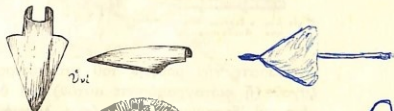
1. χεῖρο-χεινὴ...6.11.
2. πλοῦ-πλοῦ...7. βελθαρ-όβελθ...12.
3. πλοῦ-πλοῦ...8. φτερά...13.
4. βελθάρ...9. ὕ.ν.1...14.
5. ὑπό-μερον...10.15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο... τοῦ ὕνι... δι' ὅλης... ἐργασίας...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὁ χυμὰ... ἀκμάς...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου

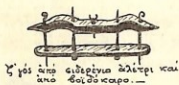
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.). σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι...

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *δρ. θ. ζω. 19.20. β. 6.23*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *... δ. β. 6*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... ἡ. 20

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

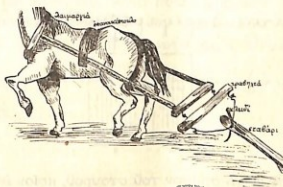
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *... ζ. ζ. 19.20. β. 6.23*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *... δ. β. 6*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *... δ. β. 6*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *... δ. β. 6*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *καὶ ὡς ὅπως ἐργάζονται
 οἱ ζῶοντες ἐκεῖνοι. χειμῶνι, καὶ καλοκαίρι, καὶ
 ἐν ἀνοιξίᾳ,*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *ὁ ἐνὶ τῷ τόπῳ τῆς*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ὡς ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς*
ἐν τῷ τόπῳ τῆς

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *ὡς ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς*
ὡς ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς

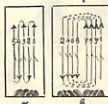
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετὰ τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὡς ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς
ὡς ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....
.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

ὀργώνεται περιφερειακῶς με εὐθείας καὶ χωρίζεται με αὐλακίαν.

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν ᾗ χρῆσις εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἐπὶ λωρίδας ἢ σπορὰς, ἢ σπορίαις, ἢ σπορίαις, ἢ σπορίαις, ἢ σπορίαις κ.λ.π.); με εὐθείας καὶ χωρίζεται με αὐλακίαν.

.....
.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; με αὐλακίαν.

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηται ἄροτρον; με εὐθείας.

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν ᾗ χρῆσις παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. με εὐθείας.

.....

.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. εἰς ἔσεν.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἀν. π. π. εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *ἀφ. π. π. εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.*

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.*

εἰς τὴν σποράν. ὀργώματα. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *μὲ περιγιννύον. σιδερεν*

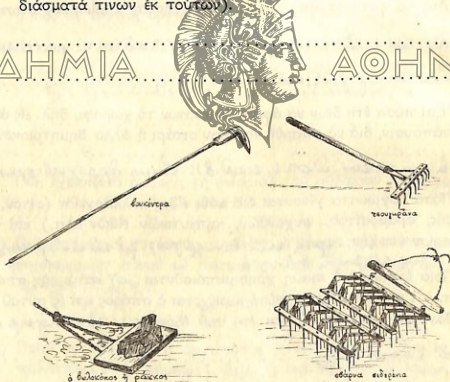
καὶ σιδερεν μὲ κολ. ... εἰς τὴν ἀκρὴν. αὐτὴν. ἀντικείμενον (βουκέντρον)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *καὶ σβάρνισμα*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

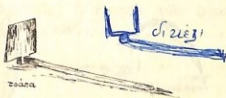
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ἢ ὁ δὲ
ὡς ἡ μηχανὴ ἐργ. καὶ τὸ εἶδος τῆς μηχανῆς καὶ τὸ εἶδος
τῆς ἐργασίας.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὀργωма καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

ἡ βοσκὴ καὶ ἡ ἐργασία.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

ἡ τροφή καὶ ἡ καλλιέργεια.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)

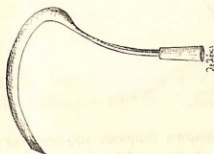
καὶ ἄλλως.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) . *δρεπάνι*.....

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *ἐν ἑνὶ καὶ ἑνὶ*

ὁμήρων ἐν χρόνῳ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *ὁρίαν με μὲν*
ὁμήρων με μηχανή

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ὁρίαν με μὲν*
ὁμήρων με μηχανή.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ὁρίαν με μὲν*
ὁμήρων με μηχανή.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *αὐτὸν ἐφορμήθηντο ἐφ' ἃ ἐργάζοντο ἀφ' ὧν*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *μὲν οὐκ ἔτι ἐβρίθηντο*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *εἰς ὕψος 0,50 μ.*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *εἰς ἔχοντο*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χειριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι τὰ ἐποθεύοντο ἐπὶ τῇ γαίᾳ ἐν ἀντιχειῖ. ἐφ' ἃ ἐφρονε. ὁ δ' ἐργάζοντο (μὲν οὐκ ἔτι).*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ δ' οὐκ ἔτι ἐφρονε. χερσὶν ἐφ' ἃ ἐφρονε. ἐπὶ τῇ γαίᾳ ἐν ἀντιχειῖ.*.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *γ. ε. μπαλα*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *ἀνδρῶν. γυναικῶν.
μετ' αὐτοῦ. φασγάνων. ἐκτεχνόνο. ἀπὸ. ἐρχομένων
ἐξ. ἀρχῶν. ἀπὸ. ἐκτεχνό. ὡς. ἐ. δι. τοῦ. ἀνδρῶν.*

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἐξ. ἀνδρῶν. ὡς. ἀνδρῶν.
μετ' αὐτοῦ. ἀπὸ. ἐκτεχνό. ὡς. ἀνδρῶν. (μετ' αὐτοῦ).*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέσση των) ; *ἐξ. ἀνδρῶν. ἀπὸ. ἀνδρῶν.
ἐξ. ἀνδρῶν. ἀπὸ. ἀνδρῶν. χεῖρας. ἀπὸ. ἀνδρῶν. ἀπὸ. ἀνδρῶν.
ἀπὸ. ἀνδρῶν. ἀπὸ. ἀνδρῶν. ἀπὸ. ἀνδρῶν.*

- [illegible]

AKADEMIA

ΑΘΗΝΑΝ

- Δέχονται να γράψουν αβέρτα. Αλλά Β. Σέφ-
 ρια. Ο Νικηταράς... Ποιός είναι ο Νικηταράς
 Διότι ο Ν. Ε. γράφει με το χυμό του...

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται η σπορά ή το φύτευμα αυτής... *δ. ε. ν. αμυγδαλιέρων*
φ. αμυγδαλίων

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *α. ε. ν. ὑ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Dr. E. H. H. H. H.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνυθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὴ ἐπὶ χορτῇ (π.χ. σάνον, τριφυλί, βίκον); Ἐάναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

20. Ν.Α. πρέφον. Ν.Α. Ζη.Α. Η.Ε. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α.
 Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α.
 Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α.
 Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α. Ζη.Α.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. μεταφέροντο

ἀλλοτὸ χωράφι. εἰς τὸ άλώνι,

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ἀλλοτὸ χωράφι

ἐν τῇ μεταφερόμενῃ ἐν τῇ ἐνδοκίᾳ. εἰς τὸ άλώνι, ὅπου καὶ ἐν τῇ ἐνδοκίᾳ. εἰς τὸ χωράφι.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ άλώνι; Ναι. ὅπου ἔρχεται. ἀλλοτὸ χωράφι

ἀλλοτὸ χωράφι. καὶ μεταφερόμεν. εἰς τὸ χωράφι. ἀλλοτὸ χωράφι. ἀλλοτὸ χωράφι.

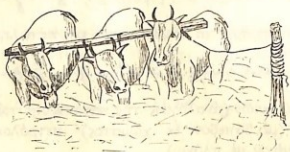
.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; εἰς τὸ ἐνδοκίᾳ. καὶ χωρίαι. εἰς

ἐνδοκίᾳ. ἀλλοτὸ χωράφι. καὶ μεταφερόμεν. εἰς τὸ χωράφι. ἀλλοτὸ χωράφι. ἀλλοτὸ χωράφι.

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Τὸ ἄλωνα κτλ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον... διὰ τὸν τρόπον τοῦτον...

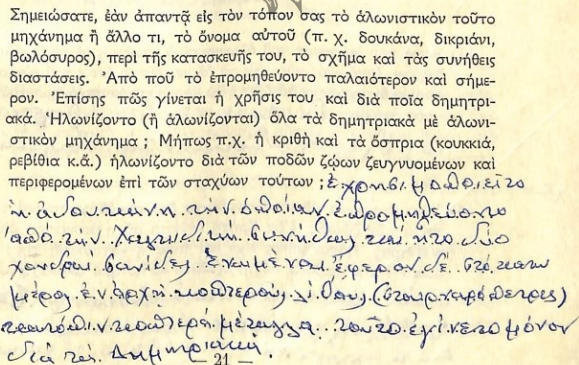
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

ἀρχὴ... τὸν τρόπον τοῦτον... διὰ τὸν τρόπον τοῦτον...
 διὰ τὸν τρόπον τοῦτον... διὰ τὸν τρόπον τοῦτον...
 διὰ τὸν τρόπον τοῦτον... διὰ τὸν τρόπον τοῦτον...
 διὰ τὸν τρόπον τοῦτον... διὰ τὸν τρόπον τοῦτον...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωναίου διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *ὡρ. 12.00*

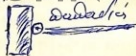
10.^{ov} .δρω.ι.κ.α.ν. .με.ι. .ἐδρωδε.ν.α. .ρε.ζ.ε.μ.α.ν. .ζ.η.ν
3.^{ov} .δ.ω.α.ρ.ε.μ.α.ν. .κ.α.ν. .ε.μ.α.λ.ε. .με.ι. .α.ρ.χ.ι.ζ.α.α.ε.ρ.α.
δ.η. .α.ο. .χ.ι. .χ.ι. .β.η.μ. .δ.η. .δ.ζ.ν. .ε. .α.ο. .μ.α.λ. .ε. .α.ο. .β.υ.ν.
χ.ι. .ζ.α.α. .α.ν.ν. .ε. .α.ο. .μ.ε.ν.α.ν. .α.ν.ν. .α.δ.ι.α.ν. .α.ρ.α.ν.

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τήν κατωτέρω μορφήν):
- ⲛⲟ... ⲉϫⲏⲗⲓⲥⲓⲧⲃⲱⲙⲟⲩⲣⲱ
ⲁⲙⲁⲓⲥⲓⲡⲓⲛⲁⲕⲓⲭⲁⲓⲥⲓⲧⲃⲱⲙⲟⲩⲣⲱ
ⲉⲓⲁⲓⲥⲓⲡⲓⲛⲁⲕⲓⲭⲁⲓⲥⲓⲧⲃⲱⲙⲟⲩⲣⲱ.....

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑ

- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δικάλι ή το δικράνι, έρχόμενος γύρω εις τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; *ἀπὸ πρῶτ. ε.. εἰς . 20 . ἐδὲ γεγραφένα
εἰς . 2 . ἔξελθεν . εἰς . αὐλὴν . 2 . ἔξελθεν . . .*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν οδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (*Εν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'ἐκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).
- 22 —

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.) *ἔδωκεν. ἰ. α. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

κοπανός στρογγυλός

ξύλο κοπανιστού διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; *ἔδωκεν. ἰ. α. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *καὶ ὡς ἐξίενε εἰς τὴν αὐτὴν... ἢ καὶ εἰς τὴν βίαν καὶ τὴν βίαν τοῦ ἐκείνου... καὶ ἐκείνου... ὅθεν ὅθεν ἐκείνου... ὅθεν ὅθεν ἐκείνου...*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *ἐν τῷ κοπάνῳ... καὶ ἐν τῷ κοπάνῳ...*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποίος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *ἐν τῷ κοπάνῳ... καὶ ἐν τῷ κοπάνῳ...*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ἐν τῷ κοπάνῳ... καὶ ἐν τῷ κοπάνῳ...*

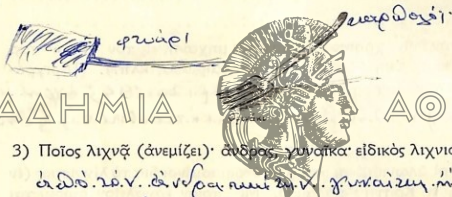
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμυκτος ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ἐξ. εἰχρ. 21. αὐτ.*

[illegible]

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... μετὰ τὸ γεγραπθῆναι.)

Меня не удивляет.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ΑΔΩ. 20. V. ΔΕΝ ΡΑ. ΝΕΙ 20. V. ΓΥΝΑΙΣΤΕ. Ν. ΓΕΝΕ. Δ. ΔΕ 20. V
 Β. ΠΡΟΦ. Ε. ΝΑΧΕΙ. Ζ.....

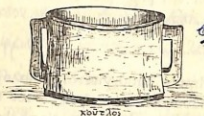
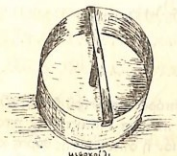
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἴς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ κοινότητι
 τῆς πόλεως καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ κοινότητι
 τῆς πόλεως καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ κοινότητι

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). ε.φ.ν. 2. ε.φ. 1. ε.φ. 2

Βράζει... 2. Η ζυμωτική κρούση... 3. Αποψύζει
χρησιμοποιώντας... 4. Αποψύζει...

Б. Гоцра

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα,
χωρητικότητα, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) . . . ε . ν . . . ε γ ι . ν . ε . ν . . . α μ ν . ε . ν . . . ἀραρυφάκη
ἡ ἀρρυμφή . . . ἥλο . . . ἡ . . . βρεδύρα . . . ω . . . ἀπικυτέρω
ξίς . ι . νοῦ . δ ο χ α ἰ ο ν . η κ . δ ι . χ ε ρ σ ζ α ν θ ῶ . γ ῶ ρ ᾱ ν -
βέρω

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-

κὰς συνθηκῆς) ἐν τῇ ἀφ' ἧς ῥα καὶ βελτίου, καὶ ἐν
ἐν τῇ καὶ βελτίου καὶ ἐν τῇ γ. γυναικὶ καὶ βελτίου
ἐν τῇ βελτίου καὶ ἐν τῇ γ. γυναικὶ καὶ βελτίου

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

[illegible]

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . /.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

AKAΔHMTA

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γ'. ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Θ/ΘΕΣΙΩΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΜΟΛΙΟΥ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 52

Πρὸς

Τὴν Ἀνωτάτην Ἀδελφὴν Κέντρον
Ἑρεῦνης καὶ Ἑκπαιδευτικῆς Παιδείας
(διὰ τοῦ καὶ Ἑκπαιδευτικοῦ Δημοσίου
Ἑκπαιδευτικοῦ Γ' Περιφ. Παρίσης)

Ἀναγνωστοδόχου 14

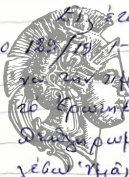
Ἀθήνας 136

Περὶ

ὑποδοχῆς ἐρωτηματολογίων
γεωργικῶν ἐργασιῶν

Ἐν Ὁμοσίᾳ τῇ 21^{ης}-2-1970 136/1970 Α-70 Α/τῆς ἡμῶν, χαίρειν
καὶ τὴν ἐμὴν καὶ ὑμῶν χάριν ἡμῶν
τὸ ἐρωτηματολόγιον εἰς τὴν δι-
δασκαλίαν καὶ τὴν ἀδελφότητα
χρὲν ἡμῶν διὰ τὰ ἀδελφώτερα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ὁ

Δ/τῆς τοῦ ἑχοῦ

ΣΤΑΘΟΣ ΠΑΠΑΓΙΩΤΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

-1-

ΠΡΟ ΤΟΥ 1920.

Διὰ ἐμπορὴν προωρίζετο ὅχι ἡ περιουσία ἡ
εὐρισκομένη εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ χωρίου, δηλ. ἡ εὐρι-
σκομένη εἰς τὸ ἀριστερόν μέρος τῆς οδοῦ **ΤΕΜΠΟΝ-**
ΣΤΟΜΙΟΥ, ἥτοι ὅχι ἡ βορρεία ἔκτασις τοῦ χωρίου. Ἀλλὰ

ἀπετελείτο ἀπὸ 87 χιλιάδες (6.000) περίπου στρέμματα.

Ἐφερε δὲ διαφόρους ὀνομασίας ἥτοι α/ **Σουρβάλα**:

Ἡ δέξις ἔφερε τὴν ὀνομασίαν αὐτὴν, διότι εἰς αὐτὸ

τὸ μέρος ὁ Πηνειὸς ποταμὸς, **σουρβαλίζει** ἔχει δηλ.

μεγάλυν ὄρμην. Παρακτενιστικὸν ὁμοίως ἀποτελεῖ,

ὅσα εἰς ἓν ευρείον τῆς περιουσίας αὐτῆς ἐπύρχε καὶ διὰ

βαθεῖ τοῦ Πηνειοῦ πρὸς τὸ ἐναντι χωρίον **Παλαιόνηρ-**

χος (Νυχτερέχι). Ἡ διάβασις ἐγένετο μὲ τὸ πορδ-

μεῖον (καράβι) κατασκευασμένον ἐκ ξύλου, ἢ καὶ ἐκ

γούρτης φαρμαίνας καὶ ευρόμενον διὰ χειρὸς ἀπὸ

καταρτήτως τοποθετημένον ευρματόεχονον εἰς τὰ δύο

ὄχλους τοῦ ποταμοῦ.

β/ **Λεπτοκαρυές**: Ὀνομασία παλαιά, μνησθεῖσα ἴσως

ἐκ τοῦ ὅτι παλαιότερον ἐπύρχον ποταμὸν λεπτοκαρυαί.

γ/ **Ζαρκουβού** καὶ δ/ **Παλιοβόρια**, ἔκτασις ἥτις ευ-

νορεῖται μὲ τὴν ἔκτασιν τοῦ Στοιμίου (ἐκφεύγει).

Παλαιότερον ἦτο καλλιερήςσιμος καὶ ἡ ἔκτασις γυνώσκει
εἰς Ἄγρια Παρασκευὴν περίπου 500 στρεμμάτων. Εἰς
ταύτην ἐκαθιεργούντο ἄμπελοι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐγκατα-
στηθεῖ ἀπὸ παλῶν καὶ γόνον ἔχουσι διακινεῖσθαι πρὸς
τὸν εὐμέρον, δίχως ὅμως νὰ καθιεργούνται εὐεξισματι-
κῶς. Ἡ δὲ αὕτη κατῆλθε τὴν Δ. πλευρὰν τοῦ χωρίου.

Ὡς βοσκότοπος ἐξημεριονομεῖτο ἡ ὄρεινὴ περιοχή
ἐκτάσεως 18.000 στρεμμάτων. Αὕτη ἄρχεται ἀπὸ τὴν κοι-
λάδα τῶν ἑμψῶν καὶ κλείεται ἀπὸ Δ. μὲ τὴν περιοχὴν
τῶν Ἀμπελακίων καὶ ἀπὸ Α. μὲ τὴν περιοχὴν τοῦ
Στοχίου.

Ἡ ὄρη περιοχή ἦτο καὶ εἶναι κατάφυτος ἀπὸ διάφο-
ρα ἄγρια δένδρα ὡς τὰ Πρίναι, Ἄγρια, Καβανιές,
Κέδρα κ.τ.π. Αἱ ἔκτασις αὗται ἦσαν πάντοτε αἰετ-
ταὶ χωρὶς καμμίαν ἐναλλαγὴν.

Μέχρι τὸ 1909 ἡ ὄρη ἔκτασις ἀνήκεε εἰς τοὺς φαυλο-
κλήμονας Σκεδερὲν καὶ Κοκιοῖδην οἱ ὁποῖοι τὴν
ἔχον ὁγοράσει παρὰ τοῦ Ἀριστείδου Μεταξᾶ, ὅστις ἐ-
πίσης τὴν εἶχεν ὁγοράσει ἐν τῷ Σάρκου ἑσθρικῷ
Ρουβίτ Πασι.

Τώρα, ἡ μὲν καλλιερήςσιμος ἔκτασις ἀνδοσερεῖ
κτεήματα τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, ὁ δὲ βοσκό-
τοπος εἶναι συνιδιόμιμος καὶ τὸν διαχειρίζεται μία
εἰδικὴ πρὸς τὸτο πληροφρονοῦσιν ἐπιτροπή.

Ἡ περιουσία αὕτη διανέμεται εἰς τὰ τέκνα, ἐκός ὀριζόμενος, ἢ ὅποια διανέμεται μετὰ θάνατον. Εἶναι ἡ λεγόμενη περιουσία διὰ τὰ γυμνασιαῖα.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἶναι γεωργοκτηνοτρόφοι. Ἐκεῖνοι δὲ ποὶ ἀσχολοῦνται μὲ βιοτεχνίας, ἀσχολοῦνται καὶ μὲ τὴν γεωργοκτηνοτροφίαν.

Εἰς τοὺς γεωργικοὺς εἰσάγοντο ἅπαντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ ἐκαθόμηντο τιβαγκάτορες, δίδου ἔπαυ-
ναν 1 γέρος αὐτοὶ καὶ 2 οἱ γεωργικοὶ.

Ἡ ἀμοιβὴ των ἦτο εἶδος καὶ ἡ καττήρησις ἐνίστα-
το εἰς διμηνησιακὰ, καθαρὰ καὶ φανόρια. Ὅσακι
οὐκ ἀποκρίνεται δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς
τὰς ἐποχικὰς ἀνάγκας, ἔπαυσαν καὶ ἄλλας ἐργασίας
οἱ ὅποιοι προήρχοντο ἀπὸ ὁρίων περιοχῶν. Πολλοὶ ἐν
τοῦτων ποταμίσιν ἐγκαθίσταντο ἐδῶ καὶ μετέφερον καὶ
τὰς οἰκογενεῖας των γενόμενοι οὕτω κάτοικοι τοῦ χωρίου.
Μάλιστα δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ὅσοι οἱ κάτοικοι
τοῦ χωρίου προέρχοντο ἀπὸ ἀνδρώπων γένων περιοχῶν,
οἱ ὅποιοι ἔφθασαν ἐδῶ δι' ἐργασίαν καὶ παρέμεινον κο-
νίμως πρῶτον.

Ἡ ἀμοιβὴ τὴν ὅποιαν ἐλάμβανον ἦτο ὑπερομιέδιον
εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε εἰς εἶδος. Οἱ γεωργοὶ ἐργα-
σιμοποιοῦν ἐν εἶδος ἐπιστάτων, τοὺς φηγομένους **γαβα-
μέδες**. Οὗτοι εἰρέσκοντο εἰς πλεονεκτικὴν δέειν ἀπὸ

τοὺς αἰγῶνας καὶ σχεδὸν εὐχόμενον γὰρ τῶν χειρουργικῶν.

Ὡς ἀνεφέραμε προηγουμένως, ὅπου ἡ οἰκογένεια ὑποχρεῖτο μὲ τὴν καθήκοντα τοῦ τόπου καὶ δὲν ἔφευγον οἱ νέοι εἰς ἄλλους τόπους. Ἐπίσης ὅχι μόνον οἱ νέοι δὲν ἔφευγον, ἀλλὰ καὶ οἱ γενηταί, διότι εὗρεσκον ἐργασίαν ἐν τοῦτο.

Ἡ γίναμτος τῆς καθήκοντος ἐκτάσεως ἐγένετο μόνον διὰ τῶν κόνων, ἀν καὶ τοῦτο δὲν ἐδαρῆτο ὑποπαίετον, γὰρ πρὸ ὅρων ἐκῶν, καὶ ὅτι τὸ ἔδαφος ἦτο προκωμικόν, καὶ τοῦτο ἐπιδόη ὁ Πινεῖος, ὅπως μόνον τὰ γενηταί πρὸς περιωρίδην εἰς ὑπερμελὴ καὶ καὶ ποταμὸς ἐκῶν ὅρων τῶν καθήκοντος ἐκῶν ἢ κινδύνου παρὰ καὶ γὰρ καὶ τὴν παραμῆν τῶν (καὶ ἐοδεῖα τῶν.)

Ἀρῆς γιγνῶντος γίναμτος ἐγένετο ἀπὸ τοῦ 1950 καὶ ἐνεκῶν, διὰ τοὺς γίγνους πρὸ ἀνεφέραμεν οἰκοτέρω. Τὸ μὲν εἰδικὸν ἄρσεν, ἐχρησιμοποίηται πρὸ τοῦ 1909 καὶ αἱ διάφοροι μηχαναὶ ὡς ἡ χορτοκοπτική καὶ ἡ χορτοδετική περὶ τοῦ 1925, ὅπου ἐγένετο ἡ ἐναρξὶς τῆς καθήκοντος ἐπιρρύθμισης.

Τὸ ἄρσεν πρὸ ἐχρησιμοποίηται, ἦτο τὸ μόνον ἔργον καὶ γὰρ πρὸ διεξίτης περὶ ἐγένετο γιγνῶντος διότι καὶ γὰρ διὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὸ ἐκῶν τῶν μηχανημάτων.

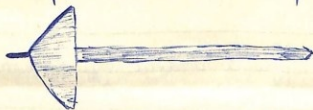
Ἡ προμήθεια τοῦ σιδερένιου ἀρότρου ἐγένετο ἀπὸ
πώλης καὶ γάμια ἀπὸ τὸν Βόλον, ὅπου ὑπῆρχον βιο-
τεχνίαι. Ἐδίδον δὲ εἰς ταῦτα τὴν ὀνομασίαν **γερμανός**,
ὥς δόξα ἀπ' ἐκεῖ προήρχετο Ἀποσεφούντο δὲ, ἀπὸ
τὰ ἐξῆς μέρη: **χειρολαβαί, βάσις, ραβδόνι,**
σταβόρι, φρερό, ὑνί, ὑγόμερον.

Ἰρακτέρ εἰς τὸν τόπον ἐνεφανίεθαι περὶ τὸ
1932, μηχανὴ δὲ διεξιέμεν περὶ τὸ 1925, ἡ ὁποία
ἔδενε κίβλας καὶ δεμάτια. Ἦτο διατ. διεξοδικὴ μηχανή.
Ἀγωνιστικὴ μηχανὴ ἐνεφανίεθαι εἰς τὸ χωρίον
τὸ 1943.

Πρὸ τοῦ 1909 ἐργετιμοποιεῖτο τὸ ξυζάμερον, τὸ ὅπου
κατεβέκκωναν οἱ ἴδιοι. Τὸ ξυζάμερον ἦτο τὸ συνιδεγμέ-
νον, χωρὶς ἰδιαίτερες παραφράσεις καὶ ὀνομασίες.

Ἀποσεφούντο: 1) ἀπὸ τὴν **χειρολαβή**, 2) **κοντοῦρι**,
3) **βάσις**, 4) **σταβόρι** 5) **ὑγόμερον** 6) **σταβα-**
ρόβεργα 7) **φρερά** καὶ 8) **ὑνί**. Εἰς ὅλα τὰ ἐφαρ-
μίματα δὲν διαφέρει πρὸς τίποτε τὸ ξυζάμερον, παρὰ μό-
νον εἰς τὸ ὑνί, τὸ ὁποῖον ἦτο μακροτέρω καὶ ἐερυνόνε-
το μέσα εἰς τὸ ὑγόμερον.

Ἐίχε περίπου αὐτὸ τὸ σχῆμα.

τὸ ὄργανον τῆς ἐπάσης τοῦ ἀρότρου (ἐγόμενον) εἶχε τὸ
 ὄργανον κεφαλαῖον γάβδα (Π) καὶ ἦτο μακροκυσ-
 τὴν ἐν ζυγῶν. Ἐργατεία μὲ καὶ ὅποια ὁ γεωργὸς
 ἐπεκεύαζε τὸ ἀρότρο, ἦσαν καὶ ἑξῆς: **ὀκεπάρνι,**
πρίονι, ἀρίδα, ἀρνάρι (ζυλοφάνι) τεκεκούρι.

Διὰ τὴν καττήρξειαν τοῦ ἐδάφους ἐχρησιμοποι-
 οῦντο κατ' ἀρχάς βοεὶς καὶ περὶ τὸ 1920 ἵπποι καὶ
 ἡμίονοι, ὥστεν τέως ἀντικαταστάθηναι ἅπαντα διὰ
 τῶν τρακτέρ.

Διὰ τὴν καττήρξειαν ἔφερον δύο γῶνα. Ὅταν ἡ
 καττήρξεια ἐγένετο διὰ βοῶν, ἐχρησιμοποιεῖτο ζυγός,
 ὅστις διὰ τὸ καιρὸν εἶχε καὶ ἑξῆς διαφορὰς ὀργανοῦ:
 εἰς τὸ παρακοῖζω ὄργανον

1) Ζυγός, 2) ζεῦλα, 3) βάσις καὶ 4) δαμασκιά.

Διὰ τὸ ὄργανον ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ γυνεὸς ζυγός
 μὲ καὶ ζεῦλα (γευλόβκοινα). Αἱ ζεῦλα ἦσαν ζυγι-
 ναι καὶ εἰς καὶ τὸ κάτω μέρος ἐδέξαντο μὲ καὶ γευλόβκοινα.

Ὁ κρίκος ὁ ὅποισι ἐπῆρχε εἰς τὸ μέσον τοῦ ζυγῶ
 διὰ νὰ συνδεθῇ μὲ τὸ ἀρότρον ἐτράγετο ἀπὸ τὸν **σαντζος**
 ἢ **μπουζγίδρα.**

Ἐν γῶν διὰ τὸ ὄργανον σπάνια ἐχρησιμοποιεῖτο
 καὶ περὶ τὸ 1912. Διὰ τὸ πέγγισμα δὲ ἐχρησιμοποιεῖτο

ὁ θυγὼς μὲν διὰ τὰ βόδια, διὰ δὲ τὰ ἄρσθια καὶ ἐξῆς ὄργανα: 1) **ζαιγαριά**, 2) **βομαράκι**, 3) **κραβηχτά**, 4) **φαλάγγι**, τὸ ὁποῖον συνεδέετο μὲ τὸ ἄροτρον δι' ἐνὸς γάντζου.

Ἡ ὁδήγησις ἐγίνετο μὲ σκοπὴν πού ἐδένετο αὐτὸ τὰ κέρατα, διὰ τὰ βόδια, διὰ δὲ τὰ ἄρσθια αὐτὸ τὸ γνωστὸ **καπίστρι** ἢ τὴν **κεφαλαρίαν**.

Τὸ ὄργωμα τῶν χωραφῶν ἐγίνετο κατὰ **εμποριάς** ἢ **προσκέφαλα**, καὶ ὁ χωρισμὸς ἐγίνετο δι' αὐτάντων.

Ἐγίνετο δὲ τοῦτο σταυρωτὰ μὲ ἄρσθιοι ἐν ἀρχῇ ἄροτρον.

εἰν καὶ ἐν συνεχείᾳ βαδίζοντα κατὰ τὸ δυνατὸν. Τοῦτο δὲ

ἐγίνετο εἰς ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς, διὰ τὰ φρεσκαρεθῆν τὸ γῆμα κατὰ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ ἡχο-

ζοῦνται τὴν ἢ ἐξῆς σειρά. 1) **ὄργωμα**, 2) **δεβόρι**

3) **τρεβόρι** καὶ ἐν συνεχείᾳ **εὐάρνισμα** καὶ ἐκκαθαρία διὰ τὴν βωφάν. Ἡ διαδικασία αὕτη ἡκολούθησε δι' ὅσας καὶ καττήρησας, ἀν καὶ ἡ καττήρησις τῶν κηπουρικῶν συνέτετο μόνον εἰς φαβόρια.

Ἡ καττήρησις τῶν ἄρσθων εἰς τὴν περιοχὴν εἶναι συνεχὴς καὶ πολλὰκι γίνεται καὶ δευτέρᾳ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἰδίως τῶν ἄρσθων πού εἶναι ὑπαρξέντοι μὲ διμυτριάκα.

Τὰ ὄργωματα κυμαίνονται ἀπὸ ἑνα ὡς τρία, ἀνὰ τόπος, καὶ διὰ μὲν τὰ διμυτριάκα γίνονται ὅσα τὸ

φθινόπωρον, διὰ δὲ τὸν ἀραβόετον, καρπαΐγια, φασό-
για κριθάρια ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον καὶ πέρα.

Κατὰ τὴν ἐπορὰν γρηθειοποιεῖται τὸ κοφάρι ἢ ἔ-
να κουβάρι καταφθίμως δεμένο. Ξεφουταίως, καὶ πάντα
οὐχέδον ἐπέρνονται μὲ ἐπαρκεῖς μηχανές.

Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ ἀφειρίου ἐρηθειοποιεῖτο ἡ
βουκέντρα (ἀξίαρη), ἡ ὁποία εἰς τὸ πᾶν ἄικρον ἔ-
φενεν κριθωνικὸν εἶδος καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἀλμυρὸν,
διὰ τὸ κέντρισμα τῶν βοδῶν. Μετὰ αὐτὸ τὸ ὄργωμα
παλαιότερον ἐπικολοῦνται τὸ εὐάρνισμα, σήμερον δέ,
γίνεται τὸ μηχανοκίνημα καὶ τὸ ὅδιον μὲ εἰς
φρέζες. Αἱ ἄλλαι ἐργασίαι ἐγίνοντο μὲ κατὰ καὶ μὲ κατὰ
μέσα καττήρχειας, ἀπὸν ἐντυπωματοκτικὴν ἐπεμβό-
λῃς τῶν χειρῶν.

Διὰ τυχόν ἐκαγίσματα, ἰδίως εἰς μπακτέδες, ἐρ-
θειοποιεῖτο ἡ **κράπα** καὶ τὸ **δικέρι (φκέρι)**.

δικέρι.

Γενικὰ εἰς τὴν καττήρχειαν
τὸν χειρὸν βοδῶν καὶ αὐτο-
μα τὴν οἰκογενείας καὶ κά-
που-κόπου ὁ συγγρό (συνεταίροι)

Παλαιότερον ἐγίνετο μεγάλη γρηθὴς τῆς καττήρχειας
τῶν φασογιῶν, καὶ ὁποία ἐπέρνοντο ἀνάγκη μὲ κα-
ταπόνη κατὰ βίρας, ἀπὸ βεβαίως ἐγίνετο εἰστική ἐ-
κτομασία τοῦ ἀγροῦ.

Διὰ τροφή τῶν ζῶων ἐκρηγματοποιήθη ἐν ὄψιν ἡ
κατάρτημα αὐτοῦ ῥόβη καὶ ἀρξότερον τοῦ τριφυλλίου ὄψι-
ν εἰς μικράν ἔκτασιν. Σήμερον κατάρτεται ἐν
τριφυλλίῳ εἰς ἀρκετὰ μεγάλῃ ἔκτασιν, αὐτὸς ἐντὸς τῆς
εἰς τὸ πῦρον καταναμύσεως νὰ γίνεσθαι πύρριδος καὶ εἰς
ἄλλας περιοχάς.

Ἄλλαι κατάρτεις, ὡς γεωμήτων, δὲν ἔβιναν, οὔτε
γίνονται.

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α) Ἐργαλεῖα Θερίσμου.

Ἡ ἔργατα τοῦ θερίσμου πρὶν ἐμφανισθῶν αἱ θερίσ-
μαται μηχαναί, γίνετο μετὰ ὄψιν. Διὰ τὴν
κοπὴν ὅπως τῶν χόρτων καὶ τῶν τριφυλλίων ἐκρηγματο-
ποιεῖτο ἡ **κοββιά**, ἡ ὁποία σήμερον ἔχει ἀντικατα-
σταθῆ ἐξ ὀροφίου διὰ τῆς μηχανῶν κοπῆς χόρτου.

Ἡ γεωμὴ τοῦ ὄψιν καὶ ὄψιν αὐτῶν καὶ τῆς κοββίης ἦτο
πρὶν πρὶν διὰ τὴν κατάρτησαν καὶ ὁλοκληρωτέραν κο-
πὴν. Ἡ γεωμὴ, ἦτο συνήθως ἐκρηγματοποιεῖτο μετὰ διὰ
τὴν διεκδοκίμειν εἰς τὸ πῦρον. Ἡ προμήθεια τῶν ὡς
ἀνω ἔργατων γίνετο αὐτὸ ἄλλας περιοχάς. Ἄλλος ἐπὶ
πρὸς θερίσμου δὲν ὑπῆρχε, παρὰ μόνον τῶν ρεβυθίων, καὶ
ὁποῖα ἐκατάρτεθον δι' ὄψιν ὡς ἐκρηγματοποιεῖται ἐντὸς
τοῦ ὀροφίου καὶ ὁ θερίσμος γίνετο διὰ γεωμῆτος.

β' Θερισμός διμητριακῶν:

Ὁ θερισμός τῶν διμητριακῶν ἐγένετο εἰς ὕψος 50 ἐκατομμύριων περίπου καὶ μέτρα. Οἱ ἐναρξομένοντες οὐρανοὶ, ἐφέμοντο **εὐαχρόϊ**.

Οἱ θεριστοὶ ἀφῆναν κατὰ τὴν καὶ χειροθαβὰ καὶ εἰς συνεκρίαι καὶ ἔπαιρνε ὁ δέκτος τῶν δεματικῶν, ὁ θερόμενος **μπαλλαζῆς**. Ἡ τοποθέτης ἐγένετο ἀνὰ δύο, μέτρως χειροθαβὰ καὶ μέ τοποθέτουν τῶν εὐαχρῶν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. Αἱ τοποθετούμεναι χειροθαβὰ μαζι, ἀπετέλουν τὰ θερόμενα δεμάτια.

γ) Οἱ θεριστοί:

Οἱ θεριστοὶ ἐπαγγελματίων οἱ ἴδιοι οἱ χειροθῶναι καὶ ἐν ἀναγκῇ ἐκάθον καὶ ἄλλοι αὐτοὶ ζῆνας περιοχῶν.

Οἷτοι ἐργάζοντο μέ ὑπεροπείσθιον, φαυλόωντες καὶ γωμί αὐτοὶ τὰ ἀφεντικά.

Ὅταν ἐδέρξον εἰς τὸ ἀριστερό χεῖρ ἐφόρουν ἐν γάντι ζύγινο, τὸ θερόμενο **παλαμαριά**.

Ἡ ἐναρξὶς τοῦ θερισμοῦ ἔπρεπε νὰ γίνη δευτέρα, ζετάρτη ἢ Παρασκευὴ κατ' ὅτι αὐτοὶ οἱ οἰκογενεῖς ἐμέραι ἐδωρῶντο κακαί, ὡς μοναί.

Κατὰ τὴν ἔρα τοῦ θερισμοῦ, ἴδιος οἱ νεώτεροι ἐτραφαδούσαν διάφορα τραφαῖδια τῇ εὐδοκίᾳ των. Ὅταν δὲ ἐφθάναν εἰς τὸ τέλος, δέν ὄφειλαν ὑπάρχοντα εὐαχρῶν ἀδέρματα, ὡς συνέβαινε ἀφραχῶ.

δ'. τὸ δέσιμο (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν:

Μετά τὸν θρικομόν ἐπινοοῦνται τὸ δεμάτιασμα ἀμέσως καὶ κατὰ προτίμησιν ἐπὶ πρῶτῳ ἔργῳ, διὰ τὴν ἀποφεύγεσθαι τὸ τρίγμο τῶν καρπῶν. τὸ δέσιμο γίνεται ἀπὸ τὸν μπαλλαχτήν, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ ἓνα τὸν γέρι ἔφερν ἐν ζύγῳ ἔρματιον, τὸ λεγόμενον **κρικενίκοι**, καὶ γίνεται τὸ δεμάτιασμα ἀπὸ δεματικῶ τῶν ἰδίων τῶν σταχυῶν, ἀπὸ κομμένα σθεδὸν ὑρρυά.

τὸ δέσιμο, ἡκοῦνται τὸ τερένιασμα ἀπὸ 13 δεμάτια, ἢ τὸ θυγώνιασμα, τοποθετούμενα σταυροειδῶς, μὲ τὰ ὄπλα.

ε'. Συγκομιδὴ γεωμήτρων:

Δὲν ἐκαθέρχοντο, αὐτὲ καθέρχονται.

στ'. Συγκομιδὴ σανού:

Εἰς τὸν τόπον ἴσως καὶ ἐπειδὴ ἡ καθέρχουσις ἐκαστοῦ ἦτο μικρά, δὲν γίνεται καθέρχουσα σανῶν. Σήμερον μόνον γίνεται ἡ καθέρχουσα τοῦ τριφυλλιστοῦ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ συνήθης, χωρὶς παραξενιᾶ, καὶ παραξενιᾶς. Κιζαδὴ ἡ ἐπαρμωδία καὶ κακότιν τὰ ποτιζόμενα εἶχε ἀπὸ τὸν ποταμὸν, εἶχε ἀπὸ ὑγιαρτεσία, καὶ ἐνέχρια τὸ κόγμο μὲ τὴν μηχανά. Μετὰ ἐδακοῦνται τὸ γύρισμα ἓνα ἢ καὶ δύο ἀνάδοχα μὲ τὴν ἐποχὴν, καὶ τὸ συγκέντρωμα κατὰ γραμμὰς ἀπὸ εἰδικὰ μηχανά καὶ κέφος τὸ δέσιμο ὁμοίως ἀπὸ μηχανά, εὐρο-

μένον δια τραυτέρ καί μοίμεκα πέρυσι έταμε έμφά-
νισι καί αυτόματος μηχανή. Η έργαβια αύτη γίνεται φύ-
ρω εις τας 4-5 φορές το καλοκαίρι.

Γ' ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ.

Τα δειμάτια παρέμενον εις τόν άγρόν έως ότου ο νοι-
κοκύριος θά έπαυνε βειρά εις τό άγρόν ή όταν θά έξε-
λείωνε αλλό εις έδοχμαίς δουρείς, όπως ήτο τό εκάθισμος.
Όταν φοιτόν έπαυνε τών αιδόραθιν να άδωνίση, μετέ-
φερε τά δειμάτια κατ' ειδήσαν δια σπρώγμο εις τό ά-
γρόν. Παραιά συνήθεια ήτο έν μέρος του χωρίου καί
μάστιχα εις τό κέντρον, να κατάρται άδωνίσι, όπου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
καί έξήνερο ή μεταφορά των δειματιών
Αλλών όμως ήμπορούσε να κατασκευάση ένας, ίδιος
μετά τό 1909, όπως ήνε έ αγορά των κήπων καί εις
άλλο μέρος, φάναι να ήτο ευκέρων. Συνήδως όμως τά ά-
δωνία ήσαν εις τό κέντρον καί άνήκον εις όλο τό χω-
ρίον, ήτο δέ μετάρη ή έλταβις καί ήμπορούσαν και-
τοχρόνως να άδωνίσουν καί δύο καί τρείς ανατόμως οι-
κογένειαι. Ο άδωνισμός άρχιζε άρχας Ιουλίου καί έτελείω-
νε περί τας 15 Σεπτεμβρίου.

Τά άδωνία ήσαν σχεδόν όμα έν χρώματι, καί γόνον
έν αναφέρεται πετράλινω, καί μάστιχα όχι σπρωγμένο
μή ράβδω ως συμβαίνει άρχαίον.

Διά να άδωνίση φοιτόν κανείς, έπρεπε να ζύσει τό

δάπεδοι, διότι είχαν φυτρώσει χόρτα. Τὸ ζύεμον ἐγένετο
μέ τραδιά, γρη῏ς νὰ ἐδακασθῇ ἐπάφειγς μέ φάση
ἢ ἄλλο τί. Διὰ νὰ ἀρχίσῃ ὁ ἀγωνισμός δὲν ἔπρεπε
βέβαια νὰ ἔλθῃ ὠρισμένη ἡμέρα, ἄλλοι εἰάν ἔτε-
ρῶναν τὰς ἄλλας ἐργασίας, ὡς τὸν σκάτον, ἄρχισαν
τὸν ἀγωνισμόν.

Τὰ ἀθλήματα δὲν ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸ μέδον μαί ἢ
εὐωοδέμευς τῶν σπαρχῶν ἐγένετο πρὸς τὰ μέγα, ἀφῶ
βεβαίως ἀφύνετο εἰς κίνητος συνήθως ἀδελανός.

Τὸ ἀθῶνισμα ἐγένετο μέ τὰ γῆα, εἴτε βόδια, εἴτε ἄγο-
ρα, τὰ ὅποια εἰς τὴν ἀρχὴν ἔφεραν γῆρ-γῆρ μαί ἐκρα-
τοῦντο ἀπὸ ἑν ἑκαυτί, τὸ ὅποτον ἐπράτει ὁ ποικιλικὸς
ἢ ἄλλος γενικῶς ἀγωνιστής, ὅπως μαί ἐβίαζε τὰ γῆα.

Τὸ ἀθῶνισμα αὐτὸ ἔφετο **κατὰ**. Μετὰ αὐτὸ τὸ
πρῶτο κόγιμο ἐμαφεύστο ἡ **δουκάνη** διὰ τὸ περαιο-
κὸ πρίγιμο. Τὰ γῆα, εἰάν ἦσαν βόδια ἐφέοντο μέ
γῆρον, μαί τὸ ἐσωτερικὸν ἐπράτει ὁ ἀγωνιστής. Ἦν ἡ-
σαν ἄγγορα, ἐβυδέοντο αὐτὸ τὸ μαδιότρι, τὸ ἕνα μέ τὸ
ἄλλο μαί τῆος τὸ μέγαρο στρονὶ ἐπράτει ὁ ἀγωνιστής.

Ὅταν τὰ γῆα ἔφεταν τὸν ἀγωνισμόν μέχρι ἐνός
σημείου, τότε εἶπομεν ἐφέετο ἡ δουκάνη ἢ ὅποια ἦτο
ζυγίνη, ἐν δύο φαρδεῶν σάνιδων, αἱ ὅποια εἰς τὸ
μᾶκρο μέρος ἔφερον κορτερά, πέτρας (**ετρουνάρια**) ἢ
μαί μεταλλικὰ ἐφόματα. Ἡ ὅρη κατασκευή, ὡμοιάζεν

ἐάν ἐμφυθρον τρόπον κινᾷ, ὡς τὸ εἰκονιζόμενον εἰς τὸ
εὐκτεο καὶ ἐρωτηματοφύγιον, δίκως ἄλλας παραφράσεις,
ὡν εὐδρομηθεύοντο οἱ νοικοκυραῖοι ἀπὸ ἄλλων πόψεως,
εὐνίδως ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῆς χαλκιδεῖς.

Ἐργαζεία κρήνημα εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἀγωνισμοῦ
ἦσαν τὸ δικάζι (φρούλι) ξύλινον καὶ ἡ παπαδιά,
ἓνα εἶδος τραβηχτοῦ, διὰ τὸ εὐγ-
κέντρωμα τῶν καρπῶν. Πάντοτε

κατὰ τὴν ἄραν καὶ ἀγωνισμοῦ ἔπρεπε νὰ ἐπάρχη ἕνας
ἐπιτετραμένους νὰ συγκεντρώνη τὰ εἴδη γιὰ τὸ φράζει,
ἢ τὴν παπαδιάν.

Διὰ τὸ βιάσμα τῶν γυναικῶν, ἐπάρχον εἶδον ἔργαζεία
καὶ διὰ μέν τὰ βόδια ἢ ἄλλα, διὰ δὲ τὰ ὄρκα τὸ
καμουτζέικι. Ἡ ἀξιοίση ἦτο ξύλινο ἔργαζείο, μήκους

2-2½ μ., τὸ ὅποσον εἰς τὸ ἓνα ἄκρον ἔφερεν αἰλημρόν
ἀντικείμενον μεταφθικόν. Τὸ ὄργανο ταῦτο ἐξημελιχοποιεῖ-
το καὶ ὡς μονάδα μετρήσεως, ἰδίως τοῦ ἡλίου. Ἐξέχον
π.χ. ὅτι ὁ ἡλῖος εἰρίκεται 2 ἀξιοίσεις ἐκάστην. Τὸ κα-
μουτζέικι ἦτο καὶ αὐτὸ ἐν ζύγῳ καὶ εἰς τὸ ἄκρον
ἔφερε γουρίδα ἐν σχοινίῳ γονδρῶ ἢ καὶ δερματίνῃ.

Τὰ εἴδη διοργανώσαντο κατὰ δύο ἢ τρεῖς σειράς, ἀνα-
φόρως τῆς ποσότητος καὶ πρὸς ἀγωνισμὸν εἶδους. Δὲν ἐπὶ-
χον δὲ ἄλλαι ὀνομασίαι ἢ εὐνίδες.

Εἰς τὰ ἀγωνισθέντα εἴδη δὲν εἶδον ἄλλαι ὀνομασίαι.

Τὸν ἀγωνιστὴν ἐκαμνον οἱ ἴδιοι οἱ γυμναῖοι, βοηθοῦμε-
νοι ἀπὸ τὰ ἀτομα τῆς οἰκογενείας, ἢ καὶ ἀπὸ τὸν συνε-
ταίρο (συμπρό) συγ. ἀπὸ ἐκείνον ὁ ὁποῖος διέδεσται τὸ ἔργ-
ον, τὸ δεύτερον.

Διὰ μετὰ τὴν ἀνάγκης τῆς οἰκογενείας ἐγένετο γιὰ το-
ύτους ἀγωνιστὰς, διὰ ἐκσυμπλήματος, διὰ νὰ προφθαδεῶν
ὅπως ἔφερον. Τὸ ἐκσυμπλήμα ἐγένετο διὰ ζύζαν πλάκους
1-1½ μέτρον περίπου χονδρὰ καὶ κυματὰ συνήδως ἐν
πυρναριᾷ ἢ καὶ ἄριον χωρὶς νὰ ἔχη ἀρρωγμένο ὅλγ-
μα ἢ ἀνομαλία. Τὸ ἐκσυμπλήμα περὶ ὅπως εἶπομεν ἐχ-
ρησιγιοποιεῖτο ἐπανάως, ἐγένετο εἰς τὸ ἐπὶ καὶ πρὸ
ἐκτὸς διὰ τὰ φασόλια ὅν κανὼν εἶχε λίγα, ἐγένετο δὲ
ἀπὸ τὰ ἀτομα τῆς οἰκογενείας.

Τὸ ἐκσυμπλήμα ἐγένετο εἰς τὴν αὐτὴν ἢ τὴν ὁρμὴν τοῦ
ἐπιτοῦ, ὁρμὰς ἐκτρίνοντο ὅρα τὰ πρὸς ἐκσυμπλήμα ἡρώδον-
τα. Σκοπὸς ἦτο νὰ γίνῃ ὁ πυρναριὸς τοῦ καρποῦ, χω-
ρὶς νὰ προβλέπῃ καὶ τὴν ἐκχυροποίησιν τῶν σταγόνων, ὅν καὶ
δὲν ἐγένετο τοῦτο ἐν σιτάρι, παρὰ μόνον εἰς τὰ φασόλια.

Κατὰ τὴν ὕψιν τοῦ ἐκσυμπλήματος, δὲν ἐπευρύνει ἢ
συνήδεια νὰ τραφῶσιν, καὶ ἂν ἐγένετο, ὅχι μὲ ὑπερμένον
τραφύδια, ἀλλ' οἱ μὲ τὰ ἐποχιακά δημοτικὰ καὶ ἄλλα.

Διὰ πρῶτην φοράν ἐρησιγιοποιήθη μηχανὴ ἀγωνι-
στακὴ περὶ τὸ 1943. Ἡ ἐκὴν ἦτο ἡ γνωστὴ πατόζα καὶ
ἤρχετο εἰς τὸ γυμνῶν ἀπὸ τοῦ κατόχου τῆς. Ἐκτοτε

ἐσταμάτησεν ὁ ἄλλος ἀγωνισμὸς, διότι καὶ ἡ φωνὴ
ματα ἦσαν ποττοί, καὶ ὅτι ἐκτός τοῦ χωριεῖος τῶν
πάντων ἔπαυσαν καὶ τὸ γιγνομένου ἄχου. Ἡ πατόξα
ἐμινεῖτο μετὰ τρακτέρ.

ΛΙΧΝΙΣΜΑ

Μετὰ αὐτὸ τὸν ἀγωνισμὸν τῶν σταγῶν ἐδικκοῦτο
ἡ εὐκέντρωσις εἰς **χαρνί** ὡς ἐξέφευγε, καὶ τὸ δὲ ποῖον
ἦτο εὐπρὸς ἐπιμήκει, διὰ τὸ εἶναι εἴκοσι τὸ γίγνεται
τὰ ἔργα τῆς τοῦ γίγνεται καὶ τῆς εὐκέντρωσις
καρπῶν ἦσαν ζύζινα καὶ ἔφερον τὴν ὀνομασίαν: **πα**
παδιά, καρπολόι καὶ φενάρι. Ὅταν ἐφίνετο τὸ
χαρνί, ἀνηφορεύον τὸ τοῦ ἀνδρὸς, διότι ἡ
νύμφη αὐτῇ ἦτο βαρὺ ἀγαπῶμεν.

Τὸ γίγνεται ἐφίνετο μετὰ τὸ καρπολόι ἢ τὸ φενάρι.
Ἡ ἐργασία αὕτη ἐφίνετο αὐτὸ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα
κάτω-κάτω ἐβαδίζε καὶ ὁ εὐπρὸς ἢ ὁ ἄλλος γεί-
νας ἐναφάξ.

Τὰ δὲ δόγματα τοῦ γίγνεται, ἐφίνετο **κόσβαλα**, καὶ
αὐτὸν ἦσαν ποττοί, πρᾶγμα ἐπὶ τὸν, ἐβρῶντο ἐν δὲ
τοῦ διὰ τὸν χωριεῖον τοῦ καρποῦ διὰ τῶν γῆων μετὰ
ὁ χωριεῖος ἐφίνετο μετὰ τὸ φερόμενο **δεσμὸν**, εἶνα
εἶδος κόσκινον. Ἡ δουλειά αὕτη ἐφίνετο ἐπὶ τὸν
ἐργασίας μεγάλας ποδοῦσας, χωρὶς νὰ φέρῃ ἄλλων ἐνο-
μασίαν ἢ νὰ ἐπικρατῇ μαχητὰ συνήθεια.

Τὸ δερμὸν τοῦ ἔργησιμοποιεῖτο διὰ τὸν πωριμὸν τοῦ καρποῦ αὐτοῦ καὶ κότσαφα, ἦτο ἐν τοῖς τοῖς ὅροις καὶ ἔφερε δύο γεροφάβας, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὴν μὲν μία ἐποδεύοντο εἰς τὸ καρποδοῖ, τοποθετούμενο εἰς τὸν ἑστὸν ἀνάποδα, τὴν δὲ ἄλλην ἐκράτει ἐν ἰσομοῖ διὰ τὴν τὸ κινεῖ πέρα-δωδε, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται ὁ χωρισμός. Τοῦτο ἦτο χρυσεὸν καὶ ἔπα, μεταξὺ τῶν συνήθους κοσκίνων, ἦτο δὲ ἐν ὁρμητῶν.

Ὅταν ἐκτείνοντο οἱ ἀρνησμοί, ἐγένετο ἡ μεταφορά τοῦ καρποῦ εἰς τὴν οἰκίαν, ἅρα ἐμετράτο μετὰ εἰδικὸν μέτρον τὴν γεφόμενην **βιδούραν**, ἣν ἔπαιρνε δώδεκα περίου ἑκάστη. ἦτο ἑξ ὁδοκίμων ἐν τῇ, ὅρασα δύο γεροφάβας διὰ τὴν πέντε ἐξ ὁδοκίμων αὐτῶν τοῦ περιγεφόμενου ταύτης. Ἡ τοποθετικὴ τοῦ καρποῦ, ἐγένετο εἰς τὸ ἐπὶ μέγα εἰς μεγάλα ῥήματα καδόνια, καὶ γεφόμενα **ἀμπάρια**, καὶ ἂν ἦτο μεγάλη ἡ ποσότης, εἰς μίαν γωνίαν τῆς οἰκίας.

Τὸ ἄχυρο ἐποδεύετο εἰς τὸν αὐτοδὴκος κοντὰ εἰς τὸ ἐπὶ καὶ ἐμεταφέροντο μετὰ τὰ κότσαφα, καὶ ὅποια εἰς τὸ πρῶτον ἔφερον δίπτυ διὰ τὴν παίρουν ποσῶ. Αὐτὰ συνέβαινον κατὰ τὸν ὁρισμὸν δίπτος ἄλλας ?- διατέρας ἀετομερίας.

Δ' ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Πυραὶ ἀνάθονται εἰς τὸ χωρίον τὸ θράδου μόνον

τῇ Κυριακῇ τῇ Συρινῇ Ἀπόκρεω. Ἄξιον ἀνάβοναι
περὶ τῶν 8^{ων} μ. γ. ὕψος εἰς εὐακροδρόμια, εἰς τὴν ηγε-
τείαν τοῦ γυμνασίου καὶ εἰς ἄλλα εὐμεγέθη αὐτοῦ.

Ἡ φωτιά αὕτη φέρεται ἀπὸς φωτιά, ἢ **μπαργα-
ριοί**. τὸ ἀνάμνημα γίνεται ἀπὸ ὅποιον ζυγὶ χωρὶς νὰ
ἐπάρχη ὑπερμένη εὐνύδεια.

τὰ πρὸς ἀνάμνημα ζῦμα μεταφέρουν ἄτομα τῇ οἰ-
κογενείᾳ ἀπὸ τὸ ἐπάρχει δάσος εἴτε μὲ τὰ γῆνα, εἴτε
μὲ τὰ κάρρα, εἴτε μὲ τὰ τρακτέρ.

Ὅταν ἀνάγουν τὴν φωτιά χορεύουν καὶ τραγουδοῦν
γύρω-γύρω, καὶ πηδῶν αὐτῶν διὰ τὸ κατὰ τῇ προ-
νόῳ, ζῇ φωτιά καίγονται ἐξουσιαίως καὶ δάσκα
τροχῶν, ἀπὸ τὰ ὅποιον ἐκεῖ ποτὶ τὸ κεντ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρόντος, δὲν ἐπικρατοῦν ἄλλα
ἔθιμα παρὰ ὁ χορὸς καὶ τὸ πῦρ.

Ἀἱ πληροφορίες ἐλήφθησαν παρὰ τῶν κ. κ.

α) Βιτωλιάνου Ἀθανασίου, ἑτῶν 60, γραμμα-
τικαὶ γνώσεις: Δευτέρως εἰς τὴν τετρατάξιον Γυμνασίον
γεννηθεὶς ἐν Ὀμορίᾳ.

β) Ρίγου Ἀχιλλέως, ἑτῶν 41 γραμματικαὶ γνώ-
σεις: ἀπόφοιτος Δημοτικοῦ, γεννηθεὶς ἐν Ὀμορίᾳ.

Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἀπὸ 1-2-70 ἕως 20-2-70 ὑπὸ τοῦ

[**Σάχου Παναγιώτου τοῦ Σωτηρίου**
Διδακτοῦ Ὀμορίου-Παρίσης]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ